

Uitbreiding erf Grenszicht

Landschappelijke inpassing

Eelerwoude

kleurt het landelijk gebied

Opdrachtgever:

Familie Schrotenboer
Radewijkerweg 70
7791 RH Radewijk

Opdrachtnemer:

Eelerwoude Noord
Venekoterweg 54
8431 HH Oosterwolde

Tel: 0516-523062
Fax: 0516-523316
e-mail: noord@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer:	5078
Datum:	3 oktober 2011
Projectleider:	GB
Opgesteld door:	JS, RH
Gecontroleerd door:	SSe
Paraaf controleur:	

Afbeelding 1. <: Erf Grenszicht op luchtfoto

Uitbreiding erf Grenszicht

Landschappelijke inpassing

INHOUD

INLEIDING	7
1.1 Aanleiding: de wens om uitbreiding	7
1.2 Uitbreiding respecteert landschap	7
Landschapsanalyse	11
2.1 Omgevingsvisie provincie Overijssel	11
2.2 Bodemsoort en geomorfologie	13
2.3 Historische ontwikkeling landschap	19
2.4 Huidig landschap	19
2.5 Karakteristieke opbouw erven Oost-Nederland	21
2.6 Karakteristieke opbouw erven in de omgeving	21
2.7 Analyse gebruikersgroepen	21
2.8 Uitgangspunten vanuit de gemeente	21
2.9 Conclusies uitgangspunten landschap	23
Ontwerp	25
3.1 Visie op het plangebied	25
3.2 Inpassing in landschap	27
3.3 Landschappelijke tegenprestatie	29

Afbeelding 2. <: Erf Grenszicht op luchtfoto

Afbeelding 3. Erf Grensicht: landbouw, zorg, recreatie en educatie op één erf!

1.1 Aanleiding: de wens om uitbreiding

De initiatiefnemer heeft een melkveehouderij met een recreatieve tak en zorgfunctie aan de Radewijkerweg in de gemeente Hardenberg. Het bedrijf bestaat uit een agrarisch bedrijf, een boerderijcamping en een zorgboerderij, voor zowel dagbesteding als logeeropvang. Daarnaast is er plek voor kinderfeestjes.

Op deze multifunctionele boerderij werkt het hele gezin. Voor duurzame instandhouding van dit bijzondere bedrijf, wil de initiatiefnemer in dit gebouw de agrarische tak graag uitbreiden. Ook willen zij voor de zorgfunctie een gebouw herbouwen. In deze schuur kunnen zij kinderen zorg bieden volgens de meest actuele normen.

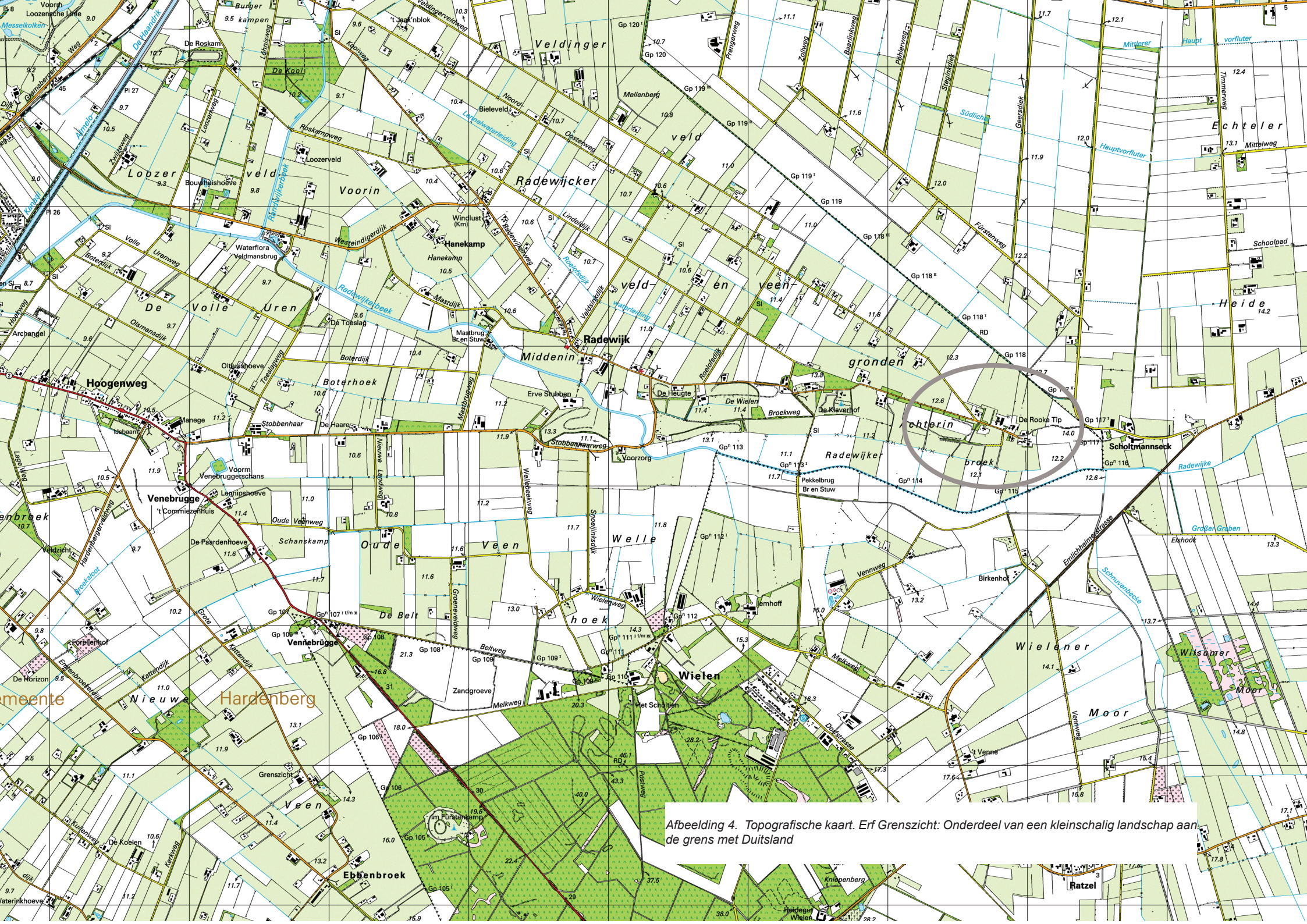
1.2 Uitbreiding versterkt landschap

Vanuit de overheid wordt medewerking aan ontwikkelingen rond het erf van de initiatiefnemer gegeven. Mits deze ontwikkeling de ruimtelijke kwaliteit respecteert. Het landschap dient als drager van de ontwikkelingen binnen het gebied. Bij het landschap hoort een bepaalde opbouw van erven en gebouwen. Deze staan omschreven in de

Omgevingsvisie van de provincie en in de Visienota Buitengebied Hardenberg. Binnen deze kaders wordt het erfinrichtingsplan gemaakt.

Om de uitbreiding vorm te geven heeft initiatiefnemer Eelerwoude gevraagd om een ontwerp te maken en het planologische proces te begeleiden. In de laatste stap is samenwerking met BJZ.nu gezocht. Deze rapportage geeft aan hoe de uitbreiding vorm gaat krijgen, hoe rekening wordt gehouden met beleidskaders en welke landschappelijke tegenprestaties er worden gedaan.

Het erf is functioneel en moet groeien, maar dient bovenal een aangename plek te zijn om te vertoeven en waar mensen zich geborgen voelen.

Afbeelding 4. Topografische kaart. Erf Grensicht: Onderdeel van een kleinschalig landschap aan de grens met Duitsland

*Afbeelding 5. Foto's projectgebied;
Openheid en kleinschaligheid herkenbaar in projectgebied.*

Afbeelding 6. Topografische kaart, detail. Erf Grensicht: aan doodlopende weg aan de grens met Duitsland

2.1 Omgevingsvisie provincie Overijssel

2.1.1 Ruimtelijke kwaliteit

Vroeger was het met name de landbouw die de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied bepaalde. De meeste ruimtelijke ontwikkelingen waren gerelateerd aan de landbouw en de boerenbedrijven welke in het buitengebied lagen. De erven werden gerangschikt en ingericht naar de bedrijfsvoering en eigen inzicht van de boer.

2.1.2 Ontwikkelingsperspectief

Het plangebied ligt in een landbouwgebied. Tegen de rand van het beekdal van de Radewijkerbeek aan. Dit gebied is aangemerkt in de Omgevingsvisie als gebied met een Schoonheid van moderne landbouw. Het betekent dat het plangebied primair voor de landbouw is. Deze landbouw draagt bij aan de kwaliteit van de open cultuurlandschappen. Kenmerkend zijn de ruimtelijke kamers van lanen, wijken, bebouwingslinten en bosstroken welke in goede harmonie met de moderne architectuur van de hedendaagse landbouw zijn.

2.1.3 Natuurlijke laag

Het plangebied ligt in een jong ontginningsgebied op een dekzandvlakte. De natuurlijke laag is ontstaan doordat abiotische processen - zoals ijswind- en waterstromen, erosie en sedimentatie- en biotische processen, zoals vestiging van plant- en diersoorten- inwerken op de ondergrond van de bodem en geologie. Op de plekken waar zand achterbleef na de ijstijden, ontstond een reliëfrijk landschap.

2.1.4 Agrarisch cultuurlandschap

Op deze zandgrond is een jong heide- en broekontginningslandschap ontstaan; In het agrarisch cultuurlandschap gaat het er altijd om dat de mens inspeelt op de natuurlijke omstandigheden en die ten nutte maakt. Het agrarisch cultuurlandschap is bij uitstek een gebruikslandschap. Bij de ontwikkeling van de cultuurlandschappen hebben nooit ideeën over schoonheid een rol gespeeld. Wel zijn we ze in de loop van de tijd gaan waarderen om hun ruimtelijke kwaliteit. Vooral herkenbaarheid, contrast en afwisseling wordt gewaardeerd.

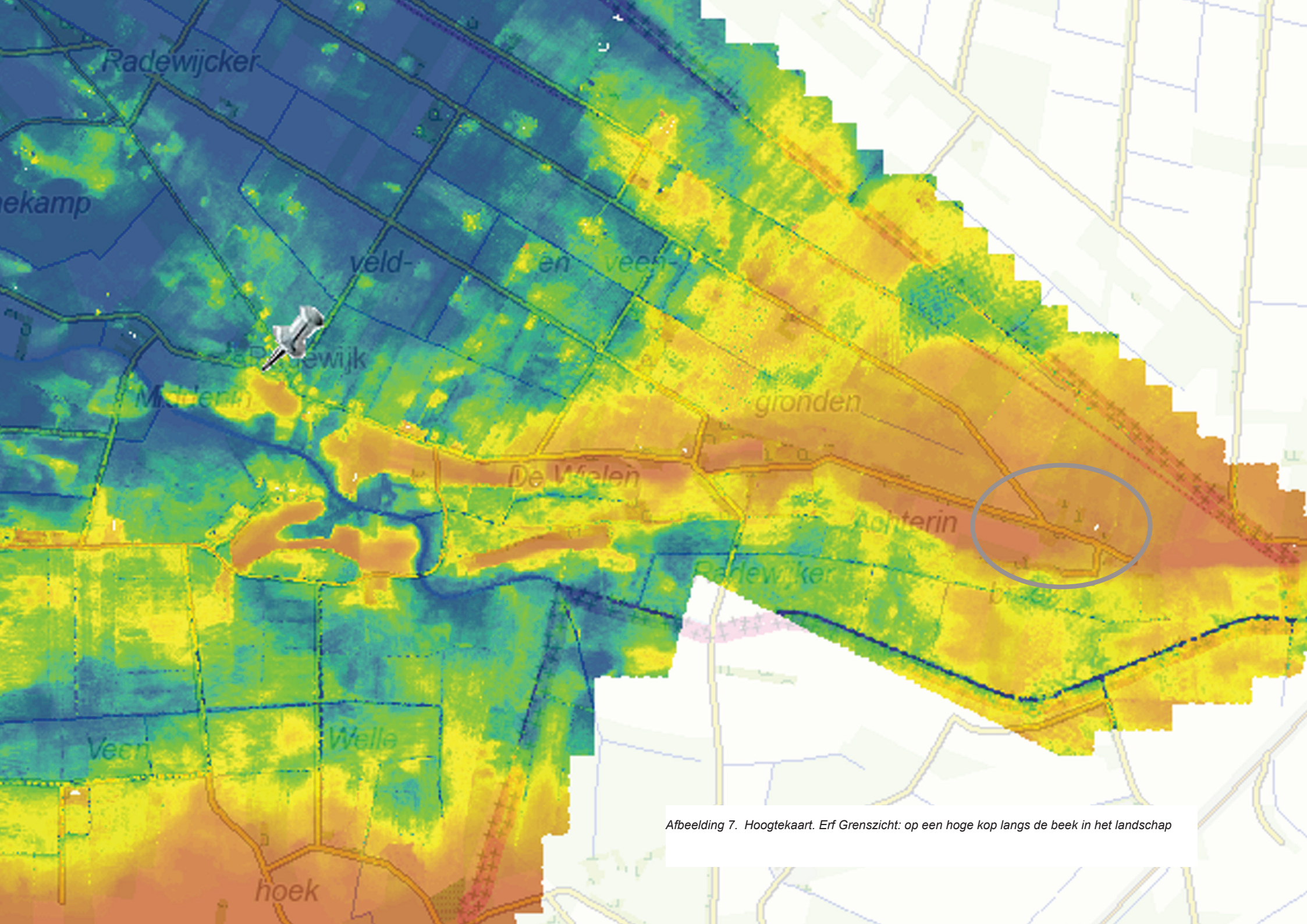
Het jong heide- en broekontginningslandschap is een ontstaan uit een kleinschaliger, ongeorganiseerd landschap. Het nieuwe verkavelingspatroon heeft een praktisch landschap opgeleverd. Omdat dit nieuwe verkavelingspatroon op een ouder landschap is gerealiseerd –en dus jonger is-, spreken we van een 'jong' heide- en broekontginningslandschap.

2.1.5 Stedelijke laag

Niet van toepassing.

2.1.6 Lust en Leisure

Donkerte; De donkere gebieden zijn de gebieden waar het 's avonds nog echt donker is, waar je de sterren kunt waarnemen. Donkerte wordt een te koesteren kwaliteit. De ambitie is de huidige 'donkere' gebieden, ten minste zo donker te houden. Dit betekent alleen minimaal noodzakelijke toepassing van kunstlicht.

Afbeelding 7. Hoogtekaart. Erf Grenszicht: op een hoge kop langs de beek in het landschap

Legenda

Veldpodzol is de benaming voor gemeenschappelijk gebruikte heidevelden. Deze heidevelden werden voornamelijk gebruikt voor het weiden van schapen. Veldpodzol is bijzonder algemeen in oost en zuid Nederland.

13,50 meter + NAP

12,50 meter + NAP

In het ontwerp is de bodemsamenstelling sturend voor de beplantingskeuze. Op podzolgronden groeien de volgende boom-/struiksoorten natuurlijk: Es, Gelderse roos, grauwe wilg, lijsterbes, vuilboom en zachte berk.

11,50 meter + NAP

10,60 meter + NAP

Deze soorten groeien goed op bodemsoorten in het projectgebied en daardoor zijn ze minder bevattelijk voor ziektes. De soorten die in de landschappelijke inpassing gebruikt worden, zijn streekeigen.

2.1.7 Uitgangspunten Omgevingsvisie voor het ontwerp

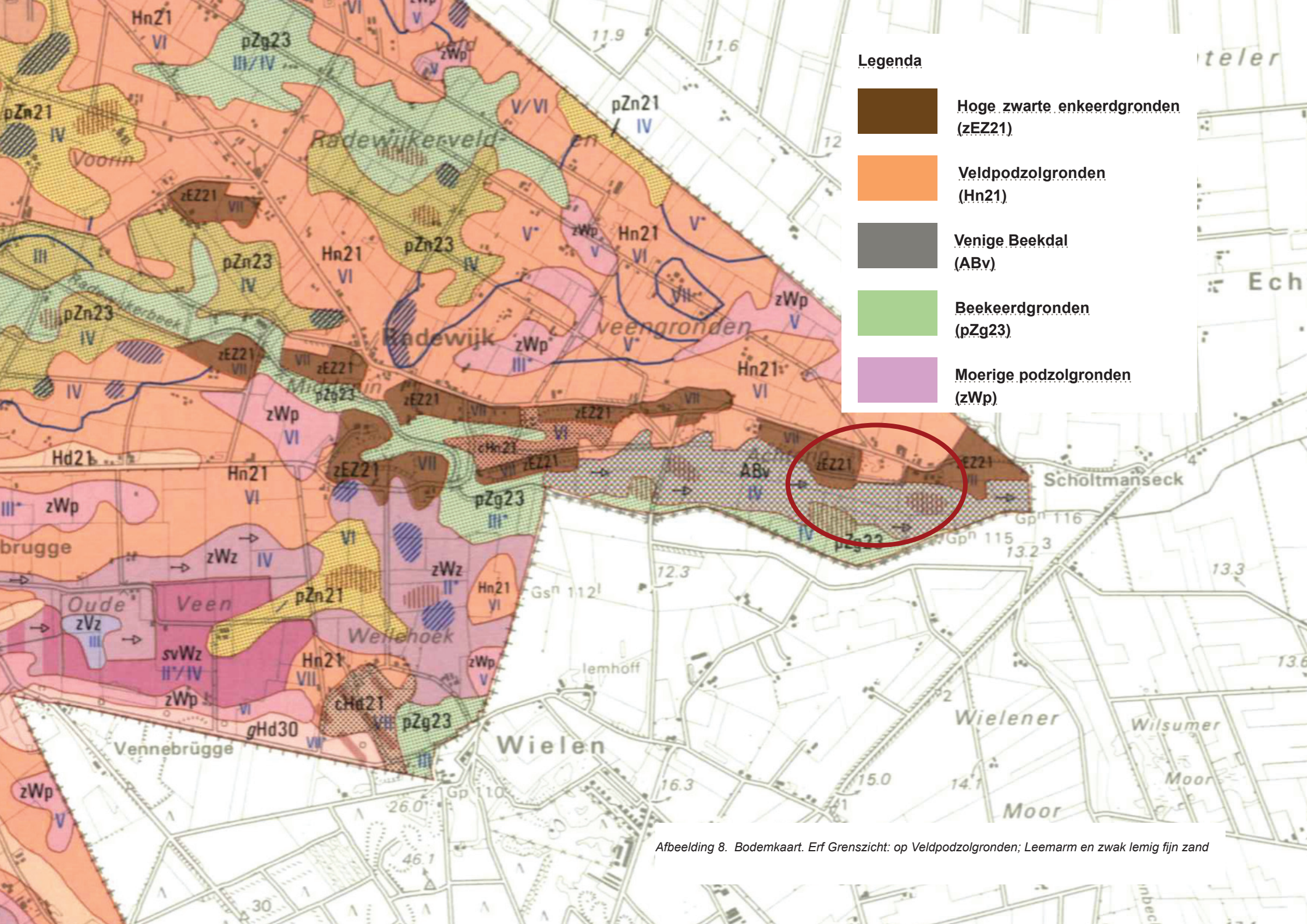
Benadruk in het ontwerp:

- De schoonheid van de moderne landbouw “ruimtelijke kamers van lanen, wijken, bebouwingslinten en bosstroken welke in goede harmonie met de moderne architectuur van de hedendaagse landbouw zijn”. Geef vorm met lanen, wijken, bosstroken;
- Het jonge heide- en broekontginningslandschap (orthogonale vormgeving, raamwerken van groen, respect voor openheid en doorzichten);
- In de uitwerking van het ontwerp dienen lichtmasten beperkt toegepast te worden. Deze detaillering valt buiten de landschappelijke inpassing.

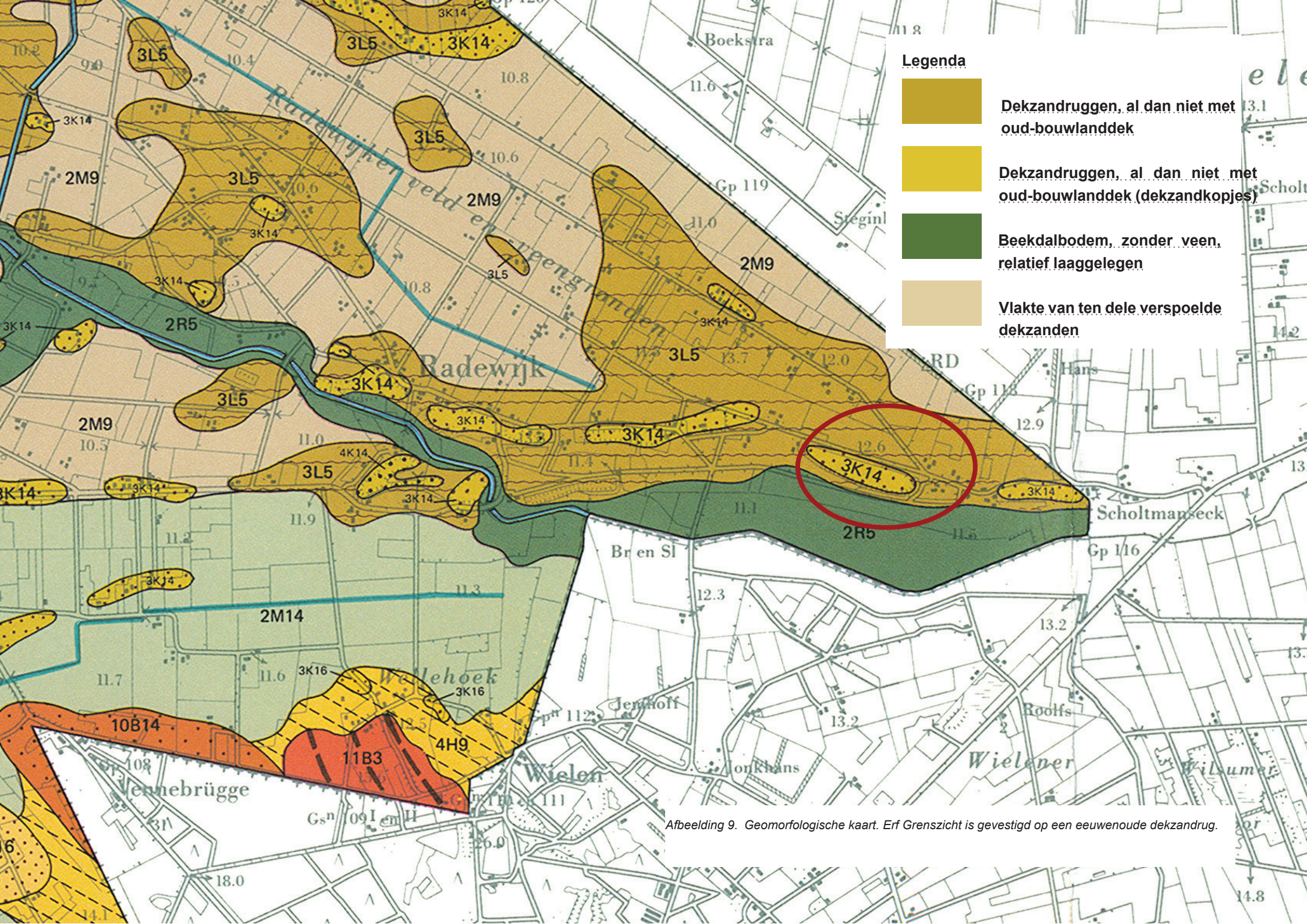
2.2 Bodemsoort en geomorfologie

De bodem is door abiotische factoren, zoals wind, water en ijs gevormd. Afhankelijk van het agrarisch gebruik door de mens is de bodem veranderd. De nevenstaande kaart laat zien hoe hoog welk deel in het projectgebied ligt.

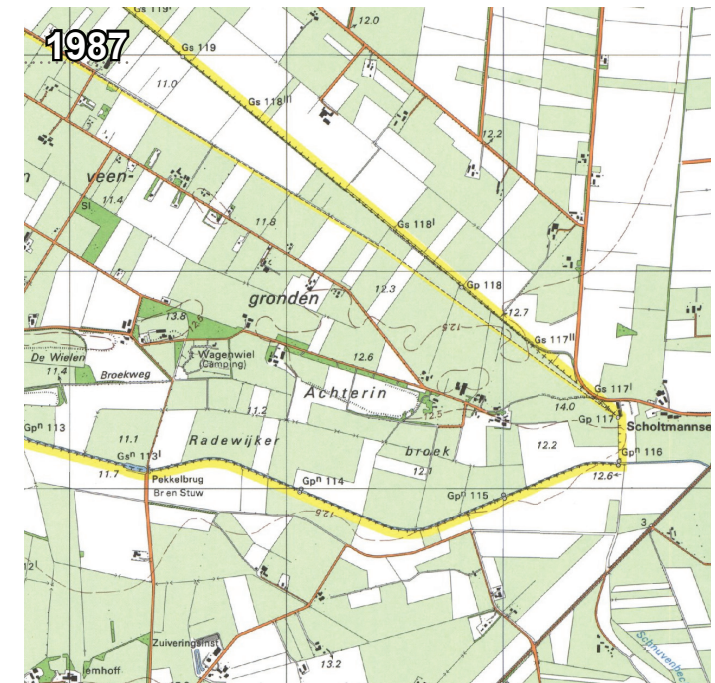
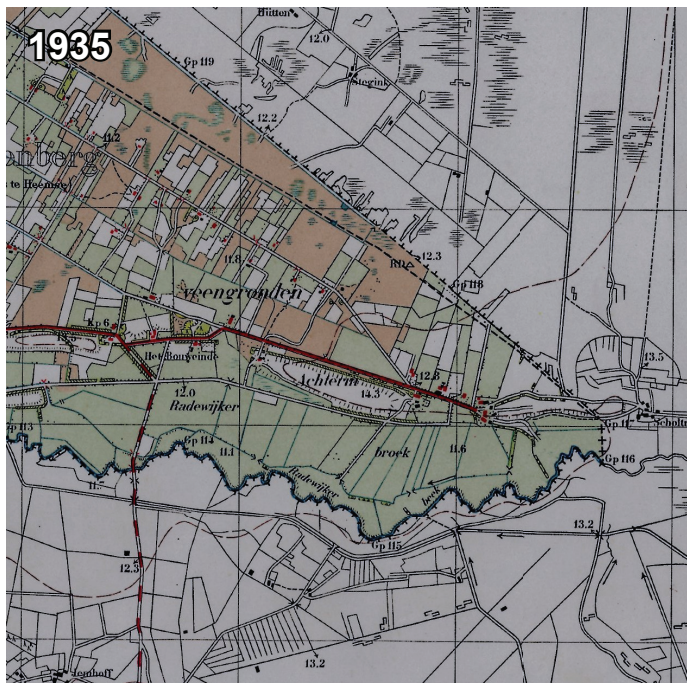
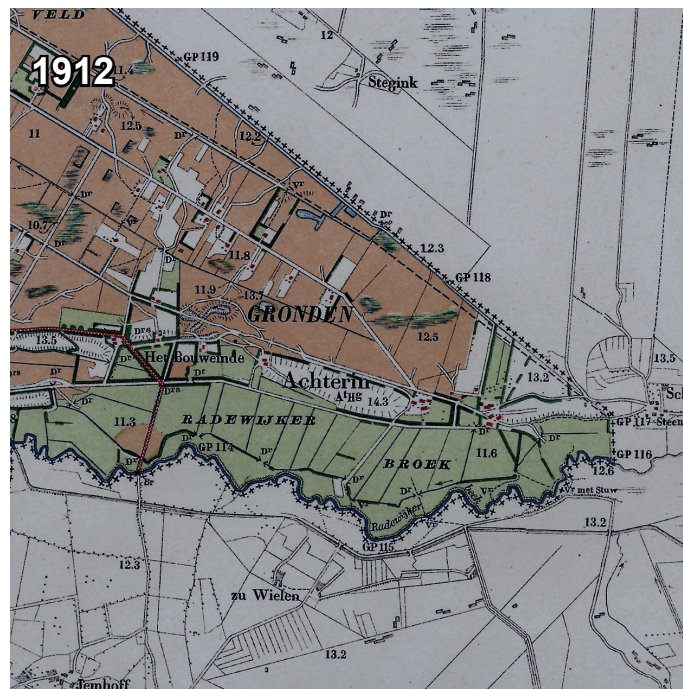
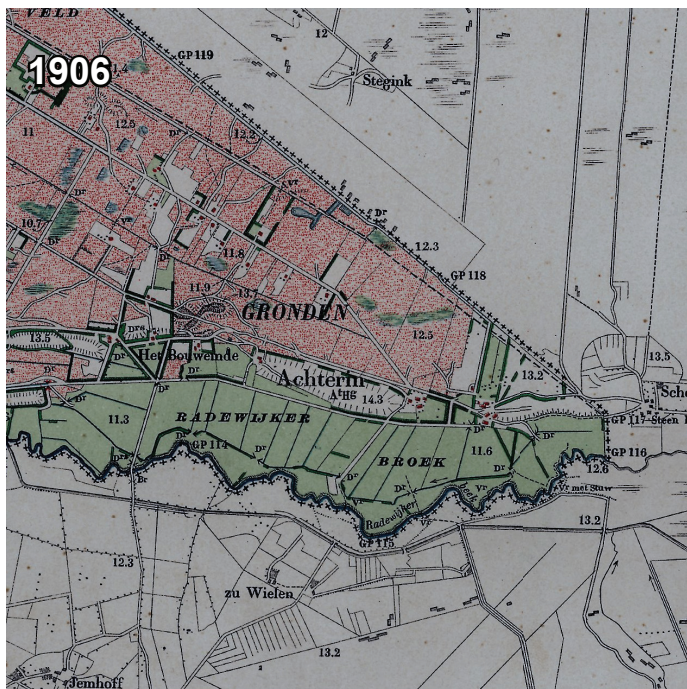
In de omgeving van het projectgebied en in het projectgebied zijn Enkeerdgronden (bruine kleur op de kaart aan de zuidzijde van het erf) te vinden. Ook beekeerdgronden liggen aan de zuidzijde van het projectgebied. Op het erf zijn veldpodzolgronden te vinden.

Afbeelding 8. Bodemkaart. Erf Grensicht: op Veldpodzolgronden; Leemarm en zwak lemig fijn zand

Afbeelding 9. Geomorfologische kaart. Erf Grensicht is gevestigd op een eeuwenoude dekzandrug.

2.3 Historische ontwikkeling landschap

In de tijd is een landschap ontstaan dat wij nu aanduiden als heide- en broekontginningslandschap. De droge heidegronden waren oorspronkelijk functioneel verbonden met het essen- en oude hoevenlandschap rond de beken. Dit zie je ook binnen het projectgebied. De beek, de es en de hoge gronden (waarop het erf ligt) liggen bij elkaar. De hogere heidegronden werden beweid en van de gronden werden plaggen gestoken voor in de stal. De bemeste plaggen uit de stal dienden als structuurverbeteraar en bemesting voor de akkergronden op de essen. Na de uitvinding van kunstmest ging deze functie verloren en werden deze hoge heidegronden grotendeels in cultuur gebracht. Aanvankelijk kleinschalig en min of meer individueel door keuterboertjes, later werd de ontginning planmatig en grootschalig aangepakt (tot in de jaren 60 van de 20e eeuw). De ontginning van de heide begon in het plangebied in de 19e eeuw al. Ook is hier de ontginning grootschaliger aangepakt. Een open landschap met enkele singels is het resultaat hiervan.

2.4 Huidig landschap

2.4.1 Landschapstype

Ten opzichte van omliggend essen- en hoevenlandschap zijn de landbouwontginningen relatief grote open ruimtes, deels omzoomd door

boscomplex. Erven liggen als blokken aan de weg geschakeld.

Het plangebied ligt op de hogere gronden langs een beekdallandschap. Het bestaande erf vormt, tussen twee singels in, een cluster van rood en groen (bebouwing en beplanting). Het cluster wordt enigszins groter met de op handen ontwikkeling.

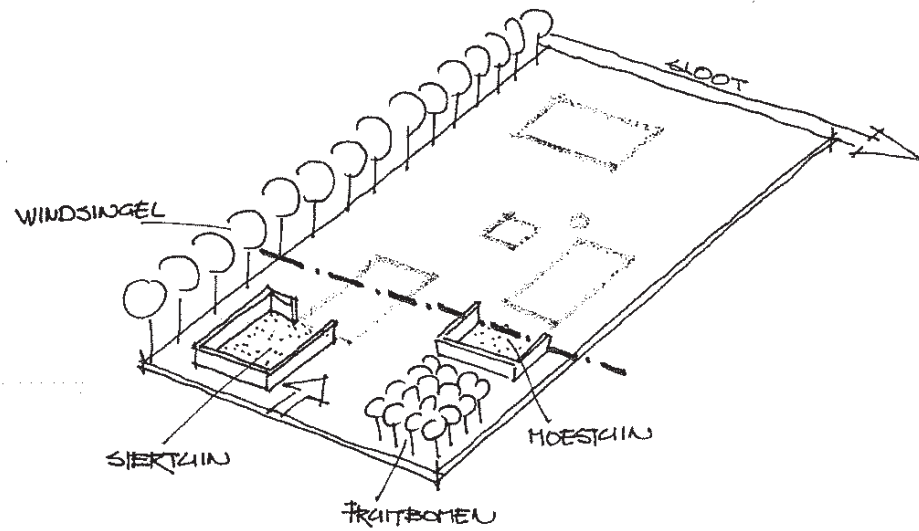
Landschapselementen die dit landschap vormen zijn:

- Singels;
- Houtwallen;
- Lanen;
- Openheid.

2.5 Karakteristieke opbouw erven Oost-Nederland

Een erf bestaat uit een verzameling van gebouwen, erfbepanting en bestrating. Omdat een erf vooral functioneel moet zijn is daarvoor een bepaalde

Traditioneel erfprincipe

indeling gewenst. Algemene karakteristieken die gelden voor erven zijn hieronder opgesomd:

- (Voormalig) boerenerf;
- Verzameling van grote en kleine gebouwen met een duidelijke hiërarchie;
- Combinatie van gebouwen en beplanting;
- Onderverdeling in een voor- en achtererf.

Als laatste in de opsomming wordt een onderverdeling in een voor- en achtererf genoemd. Van oudsher is op de erven een indeling in 'voor' en 'achter' erf te herkennen. Dit is een functionele scheiding die in de tijd is ontstaan tussen de voorkant van het erf en de achterkant. Op het voorerf (en zijerf) speelde wonen de hoofdrol. Hier is vaak nog steeds de siertuin, de moestuin en de boomgaard terug te vinden. Werken speelde aan de achterkant een belangrijke rol. Hier vind je vaak de schuren, kapschuur en/of silo.

Deze indeling wordt gehandhaafd in het ontwerp.

2.6 Karakteristieke opbouw erven in de omgeving

De erven in het ontginningslandschap rond Hardenberg hebben een typische opbouw, aangezien zij zowel kenmerken hebben van een jong modern erf en oude eigenschappen van een erf in het Vechtdal. Hieronder worden de karakteristieken van dit soort erven opgesomd:

- Bebouwing en beplanting is rationeel en strak opgebouwd;
- Erven zijn praktisch ingericht;
- Landschapselementen zijn functioneel

geplaatst en zorgen bijvoorbeeld voor windbreken;

- Het woonhuis/woongedeelte van de boerderij staat het dichtst bij de weg van alle gebouwen;
- Bescheiden siertuin in combinatie met moestuin aan de voorste helft van de boerderij;
- Boerderijen met de voorzijde doorgaande weg gericht. Markante kopgevel naar de weg;
- Combinatie van sier- en nutstuin (voor- en zijerf) of stijltuin op het voorerf in de Engelse landschapsstijl.
- Hagen of bermsloten als erfscheiding aan de voorzijde;

(bron: *Traditie en vernieuwing*, opgesteld door Het Overzicht, Zwolle, 2008)

2.7 Analyse gebruikersgroepen

De inrichting van het erf moet aansluiten op de wensen van de toekomstige gebruikers. Deze gebruikersgroepen en hun specifieke wensen zijn hieronder opgesomd:

- De boer (afmeting van de bestrating, leefbaarheid woning, werkbaarheid rond gebouwen en aantal gebouwen);
- Campinggasten (aantrekkelijkheid erf, parkeergelegenheid)
- Kinderen (veiligheid verkeer, veiligheid plantkeuze, helderheid routing, geen directe route naar het water);

Door de verschillende doelgroepen is het van belang verschillende 'plekken' te maken met privacy. Ook is veiligheid van alle gasten en werknemers een erg belangrijk aandachtspunt.

2.8 Uitgangspunten vanuit de gemeente

De gemeente heeft aangegeven dat het ontwerp van het erf moet:

- De erfgedachte behelsen (achterkant meer open);
- Gebiedseigen/inheemse beplanting bevatten.

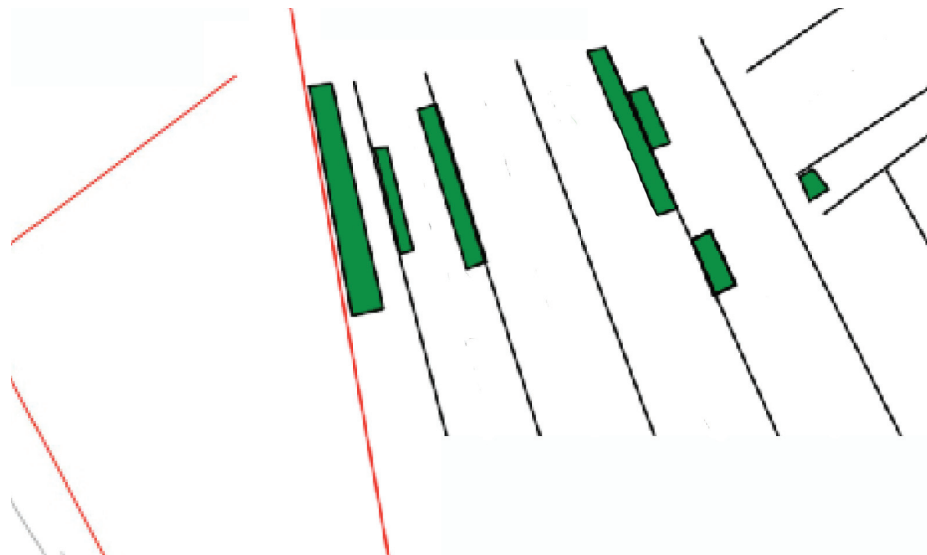
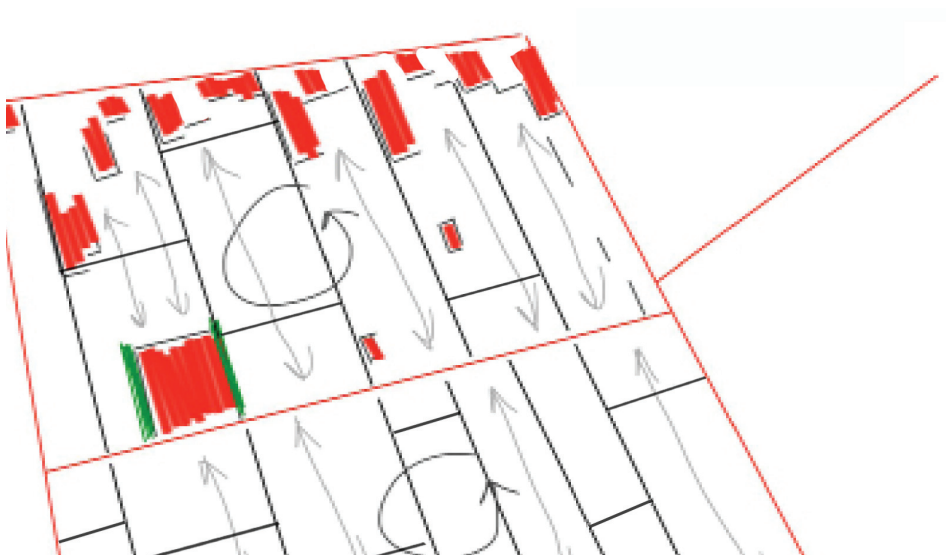
2.9 Conclusies uitgangspunten landschap

Uitgangspunten:

- Landschapselementen die dit landschap vormen, inzetten in landschappelijke

inpassing indien mogelijk (Singels, Houtwallen, Lanen, Openheid);

- Onderverdeling in een voor- en achtererf.
- Regiospecifieke kenmerken als uitgangspunt voor het ontwerp.
 - Bebouwing en beplanting is rationeel en strak opgebouwd;
 - Erven zijn praktisch ingericht;
 - Landschapselementen zijn functioneel geplaatst en zorgen bijvoorbeeld voor windbreken;
 - Het woonhuis/woongedeelte van de boerderij staat het dichtst bij de weg van alle gebouwen;
 - Bescheiden siertuin in combinatie met moestuin aan de voorste helft van de boerderij;
 - Boerderijen met de voorzijde doorgaande weg gericht. Markante kopgevel naar de weg;
 - Combinatie van sier- en nutstuin (voor- en zijerf) of stijltuin op het voorerf in de Engelse landschapsstijl.
 - Hagen of bermsloten als erfscheiding aan de voorzijde;
 - Door de verschillende doelgroepen is het van belang verschillende 'plekken' te maken met privacy.
 - Ook is veiligheid van alle gasten en werknemers een erg belangrijk aandachtspunt.

Afbeelding 10. Openheid Heide- en broekontginningslandschap

Afbeelding 11. Groene radialen leidraden in het landschap

3.1 Visie op het plangebied

3.1.1 Visie op plek

De kwaliteiten van het erf liggen op het voorerf in de kleinschaligheid en grotere bomen. Aan de achterkant van het erf is het open landschap van hoge waarde. Op het erf komen de functies wonen, werken, recreëren en bewegen voor. De verschillende functies vormen één logische eenheid, doordat ze een plek krijgen op het erf op basis van een karakteristieke erfopbouw. Het voorerf draagt bij aan de kleinschaligheid van de rand van het beekdal. En biedt plaats voor recreatie en wonen. De achterkant blijft open en vormt de plek waar gewerkt wordt en waar genoten kan worden van de vergezichten.

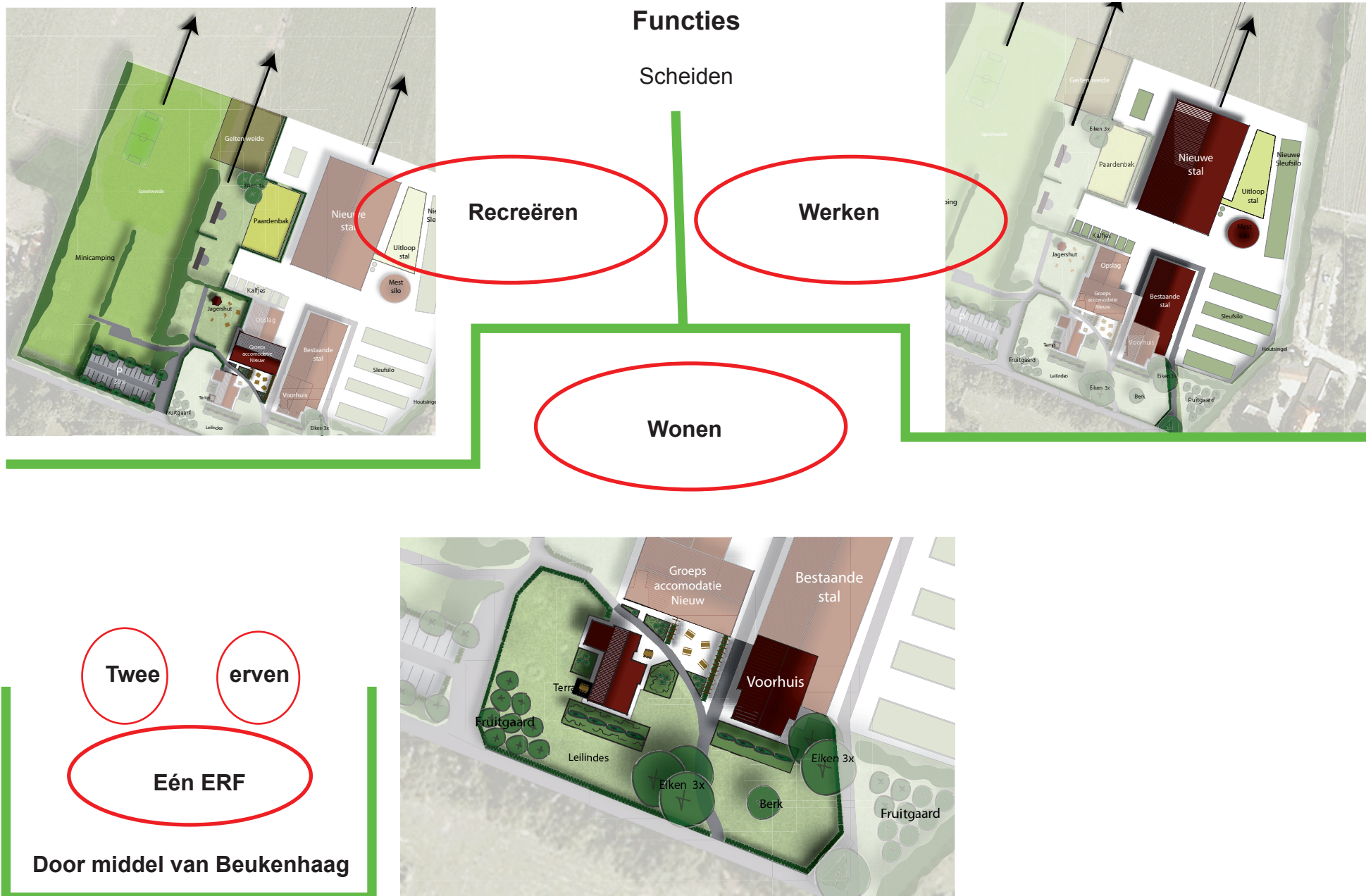
Het erf ligt in het jong heide- en broekontginnings landschap (aan de rand van het beekdal). Kenmerkend zijn de ruimtelijke kamers van lanen, wijken, bebouwingslinten en bosstroken welke in goede harmonie met de moderne architectuur van de hedendaagse landbouw zijn. Het strakke stramien van de verkaveling geven structuur en richting aan het landschap.

3.1.2 Concept, planvorming

De themakaarten op de pagina hiernaast geven de basis van het ontwerp weer. De duidelijke structuur in het gebied wordt versterkt door de inrichting van het achtererf. De openheid van het gebied zien we als kwaliteit en zullen we behouden. Landschapselementen breken alleen het zicht op de nieuwe schuur. Bij het maken van het plan maken we gebruik van landschapselementen die van oorsprong voorkomen in het landschap. Op het erf is een duidelijk onderscheid gemaakt in het voor- en achtererf en worden verschillende schaalgroottes aan elkaar gekoppeld. De grootte van de stallen en de huiselijke schaal van het voorerf maken het erf leefbaar en aantrekkelijk voor bezoekers. Het erf is leefbaar en is een duidelijke vertaling van historische- en regionale kenmerken naar de toekomst.

3.1.3 Functies

Veiligheid op het erf is een aandachtspunt. Veel verschillende functies vinden een plek op het erf, maar overzicht is van belang. Door wonen, werken en recreëren te scheiden in routing en schaal, wordt

Afbeelding 12. Functies projectgebied

het erf overzichtelijker en valt ook aan kinderen helder aan te geven tot waar ze zorgeloos kunnen spelen en waar ze erg moeten oppassen. Door middel van een beukenhaag dient deze functies te worden gescheiden en vormen de functies geen storende elementen van elkaar.

3.2 Inpassing in landschap

In de inpassing van het erf is door de provincie onderscheid gemaakt tussen de basisinspanning en de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving. De basisinspanning is de minimale tegenprestatie die geleverd wordt om de landschapskwaliteit te handhaven. Het gaat hier om een bedrijfsuitbreiding (en niet om een nieuwvesting) waarbij het bouwblokformaat van 1,5 hectare overschreden wordt. Voor wat betreft de landschappelijke inpassing betekent dit dat er sprake moet zijn van aanvullende kwaliteitsprestaties. Deze kwaliteitsprestatie is gezocht in een bij dit gebied passende inpassing. Ook is de initiatiefnemer voornemens deel te nemen aan Blauwe en Groene diensten. Het agrarische erf is bedrijfsmatig en dient als zodanig te worden ingericht en vormgegeven. De nevenfuncties vragen om een gedegen, passende landschappelijke meerwaarde. Door de uitbreiding van houtsingels en de aanplant van een fruitgaard en siertuin is hier invulling aan gegeven.

Eén erf wordt één geheel van twee erven

De oude boerderij is rond 1930 gebouwd. De stal is er later achter gebouwd. Ten westen is een nieuw

huis gebouwd waar de familie Schrotenboer woont. Het erf bestaat uit twee erven. Door de twee erven te omheinen met een beukenhaag wordt het erf één. En wordt het erf gescheiden met de andere functies. Waardoor de gelaagdheid in het ontwerp wordt versterkt.

Twee boerderijen, één voorerf

Schaal van de ingrepen op het voorerf is huiselijk en klein. Hierin worden oude landschappelijke elementen terug gebracht aan het projectgebied. Voorbeelden hiervan zijn de fruitgaard, de borders en de leilindes. De gelaagdheid van de stallen en opslag wordt dan zakelijk en groot.

Zichtlijnen

Het voorerf wordt kleinschalig en hier bevinden zich geen lange zichtlijnen. Wel worden diverse kleine kamers/ruimtes gecreëerd. Vanuit het achtererf bevinden zich veel meerdere zichtlijnen richting het open gebied. De zichtlijnen vanuit het achtererf benadrukt de lineaire opbouw van het erf. En de grootschaligheid van het projectgebied.

3.3 Landschappelijke tegenprestatie

3.3.1 Beheer en onderhoud bestaande singel

De bestaande houtsingels aan de oost- en westkant zijn beeldbepalend element voor het erf. De rij wordt onderhouden, zodat de lineaire opbouw van het erf beleefbaar blijft op korte termijn. Ook wordt de houtsingel aan de westkant vergroot om het zicht van de nieuw te bouwen ligboxenstal weg te nemen. Belangrijk is de openheid

Nieuwe
houtsingel

Bestaande
houtsingel

Speelweide

Nieuwe
houtsingel

Bestaande
houtsingel

Minicamping

P
30 x

Geiten weide

Eiken 3x

Paardenbak

Nieuwe
stal

Nieuwe
Sleufsilo

Uitloop
stal

Mest
silo

Kalfjes

Toiletgebouw

Jagershut

Opslag

Groeps
accomodatie
Nieuw

Terra

Bestaande
stal

Voorhuis

Sleufsilo

Houtsingel

Eiken 3x

Berk

Fruitgaard

Afbeelding 13: Inrichtingsplan

Eelerwoude

aan de noordkant van het perceel te behouden.

Functie

De houtsingels zorgen voor structuur in het landschap. Ze bieden voedsel en nestgelegenheid voor vogels en kleine zoogdieren. De houtsingels hebben ook een windkerende functie. En bieden een beschutting tegen zon en regen. Maar het neemt ook de zicht weg voor storende elementen in het landschap.

Streefbeeld

De bomen laten uitgroeien tot een zo natuurlijk mogelijke vorm. De onderbeplanting bijhouden door regelmatige snoei.

3.3.2 Bomenrij

Functie

De zuidzijde wordt begrensd door een bomenrij. De bomenrij een visuele afscheiding van het erf. De bomenrij is een zelfstandig lijnvormig element, en versterkt hiermee de landschappelijke structuur.

Streefbeeld:

De bomenrij is transparant, dit houdt in dat op ooghoogte onder de kronen van de bomen gekeken kan worden. Door deze manier is bedrijf goed beleefbaar vanuit het landschap, en worden de gebouwen niet 'verstopt'. De bomenrij begeleidt de toegangsweg.

3.3.3 Openheid noordzijde

De noordzijde van het erf blijft open om het zicht op het landschap te waarborgen. Openheid is geen actieve landschappelijke versterking, maar wordt in het ontwerp gerespecteerd. Door vooral op het achtererf voor openheid te kiezen, refereert het plan naar een traditioneel achtererf, waar de relatie tussen schuren en omringende weilanden altijd heel direct was.

3.3.4 Siertuin

Op het voorerf worden kleinschalige landschappelijke elementen toegevoegd. Deze insteek grijpt terug naar de traditionele erf opbouw. Aan de zuid- (voor) zijde staan de woningen met één grote siertuin omsloten door hagen. In deze tuin hebben beide gezinnen hun leefruimte, maar de tuin vormt visueel één eenheid rondom het centrale erf.

Functie

Het siertuingedeelte van het erf wordt intensief onderhouden. In tegenstelling tot de rest van het erf met vooral landschapselementen erop. De invulling van de siertuin is aan de toekomstige bewoners.

Streefbeeld

Een duidelijk verschil tussen landschapselementen buiten de siertuin en kleinere elementen zoals vaste planten en heesters moet zichtbaar zijn.

3.3.5 Fruitgaard

Tevens bevindt zich aan de voorzijde van het erf een grote hoogstam fruitgaard. De kleine schaal breekt het massale beeld van de kuilplaten. Cultuurhistorisch

gezien hoort een fruitgaard op een erf.

Functie

De boomgaard heeft in het voorjaar een decoratieve functie op de voorkant van het erf. In de nazomer geeft de boomgaard vruchten. De rest van het jaar omlijst de boomgaard het zicht vanaf de weg naar de kuilplaten toe. Op een hedendaags erf met veel kinderen vervult de fruitgaard ook een educatieve functie.

Streefbeeld

Hoogstambomen passen bij het streefbeeld. De te poten fruitsoorten is afhankelijk van de smaak van de bewoner van het erf.

3.3.6 Voortuin, pronktuin

Dit deel van de voortuin werd op erven gebruikt als pronktuin. In deze regio werd de voortuin veelal ingericht met een border met diverse soorten beplanting omheind door buxus. In het plan van Grenszicht is dit terug te brengen. In het ontwerp is ruimte gemaakt voor zulke borders. Hierbij te denken aan beplanting van boerenhortensia's.

3.3.7 Houtsingel op het voorerf

Op het voorerf ten oosten van de boerderij worden kleinschalige landschappelijke elementen toegevoegd en verbeterd. De huidige houtsingel wordt aangepakt waardoor bij de stallen en de

Nieuwe houtsingel

Bestaande houtsingel renoveren

Beukenhaag i.p.v. Laurier

Leilindes

Openheid behouden

Bestaande houtsingel renoveren

Fruitgaard

sleufsilo het zicht wordt weggenomen.

3.3.8 Houtsingel

De houtsingel naast en op de minicamping aan de westkant van het erf is een nieuw aan te leggen inheemse groensingel van 5 meter en 3 meter breed. Deze singel wordt verlengd met de bestaande houtsingel. De singel bestaat uit bomen met een struiklaag. Door de aanleg van de houtsingel wordt de ecologische waarde van het erf groter. Insecten, vogels en kleine zoogdieren maken hier gebruik van.

Streefbeeld

De singel heeft een breedte van 5 meter. De singel bestaat uit een boomlaag, en een gesloten struiklaag. De bomen groeien uit tot een zo natuurlijk mogelijk vorm. Een kruidlaag of zoomvegetatie maakt het geheel af. De singel bestaat uitsluitend uit inheemse plantsoorten die passen bij de bodemgesteldheid.

De singel aan de westkant van het erf is een extra landschappelijke compensatiemaatregel (Kwaliteitsimpuls).

Colofon

De landschappelijke inpassing Grenszicht is een uitgave van Eelerwoude.

Projectgegevens:

Project: 5078
Redactie: Eelerwoude
Vormgeving: Eelerwoude
Drukwerk: Eelerwoude, Goor
Bestandsnaam: 111111_5078_js_landschappelijke inpassinggrenszicht.indd

Projectteam Eelerwoude:

Projectleider: J. Schinkelshoek
Ontwerper: J.Schinkelshoek, R. Heerdink
Projectsecretaresse: A. Zwier

Eelerwoude heeft vestigingen in Goor, Diever, Vorstenbosch en Bilthoven.

© Eelerwoude 2011, niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden zonder schriftelijke toestemming van Eelerwoude, Mossendamsdwarsweg 3, 7470 AB Goor.

www.eelerwoude.nl